

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ І ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Назва курсу <i>Нормативний/вибірковий</i>	Історія світової літератури нормативний
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	перший бакалавр Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література Середня освіта. Мова і література (англійська, німецька), перша – англійська; Середня освіта. Мова і література (німецька, англійська), перша – німецька
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2020-2021/ II семестр / 1 курс 2021-2022/III-IV семестр / 2 курс
Викладачі	кандидат філологічних наук, доцент Шарова Т.М. кандидат філологічних наук, доцент Землянська А.В.
Профайл викладача	http://filolog.mdpu.org.ua/sklad-dekanatu-filologichnogo-fakul/kafedra-ukrayinskoyi-i-zarubizhnoyi-lit/sklad-kafedri-ukrayinskoyi-i-zarubizhn/sharova-tetyana-mihajlivna/ http://filolog.mdpu.org.ua/sklad-dekanatu-filologichnogo-fakul/kafedra-ukrayinskoyi-i-zarubizhnoyi-lit/sklad-kafedri-ukrayinskoyi-i-zarubizhn/zemlyanska-alina-viktorivna/
Контактний тел.	097-738-83-55 – Шарова Т.М. 097-533-89-75 – Землянська А.В.
E-mail:	tanya_sharova@ukr.net uzunkoleva@ukr.net

Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=5229 http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=1339 http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=1355
Консультації	<p><i>Очні консультації:</i> згідно з графіком роботи кафедри української і зарубіжної літератури.</p> <p><i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького.</p>

1. АНОТАЦІЯ

Курс належить до нормативних дисциплін професійного циклу. У процесі вивчення курсу здобувачі вищої освіти знайомляться із творами зарубіжної літератури від різних епох, які належать до різних літературних напрямів і ідейно-філософських течій від доби античності до сучасності, а також зі зразками різних художніх явищ, жанрів, стилів, що формувались у певні періоди у світовому літературному процесі. Тематичний зріз: широкий спектр літературних напрямів і течій, творчість найяскравіших представників світової літератури різних періодів крізь призму філософії, історії та інших галузей гуманітаристики.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Мета: глибоке засвоєння студентами особливостей розвитку мистецтва слова протягом різних соціокультурних епох, життєвого і творчого шляху кращих представників національних літератур; формування уявлень про специфіку розвитку літературних жанрів, стилів, напрямів від античності до сьогодення; збагачення духовної культури майбутніх учителів.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- формування знань студентів про основні тенденції розвитку світової літератури різних періодів;
- монографічне вивчення окремих літературних персоналій;
- подальший розвиток умінь та навичок аналізу епічних, ліричних, драматичних творів, їх оцінювання.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ загальні

- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

- здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;
- здатність бути комунікативним, ініціативним, відповідальним, працювати в колективі

фахові

- здатність володіти методологічними і теоретичними основами філологічних наук, глибокими знаннями світової літератури;
- володіння методологіями, інструментами і проблемами, що відносяться до всіх основних напрямів розвитку світової літератури від античності до поч. ХХІ ст.; здатність аналізувати тенденції розвитку світової літературної творчості цього періоду, розуміти її філософсько-естетичні основи, особливості літературно-художніх явищ, процеси виникнення, становлення й змінності традицій у зарубіжній літературі;
- здатність аналізувати епічні, драматичні і ліричні тексти в цілісній єдності та в розрізі поглибленого літературознавчого аналізу окремих аспектів

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (ПРН)

- знання провідних тенденцій розвитку світового літературного процесу, специфіку його перебігу в культурному контексті, змісту естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; творів світової класики й сучасності у взаємозв'язках з вітчизняною літературою й культурою;
- володіння різними видами аналізу художнього твору, вміння визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції та новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної культури;
- вміння розрізняти епохи (періоди), напрями, течії, жанри, стилі зарубіжної літератури за їх сутнісними характеристиками й у взаємодії.

5. ОБСЯГ КУРСУ

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	70	72	158

6. ПОЛІТИКА КУРСУ

Неприпустимі плагіат та списування.

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове (усе необхідне є на дистанційці).

Пропуски практичних занять відпрацьовуються таким чином: опрацювання теми за питаннями плану, прочитання винесених на ознайомлення творів, а також виконання завдань із теми.

Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен перескласти, щоб набрати мінімум 60 балів за семестр, і тільки тоді буде допущений до складання підсумкового іспиту.

На заняттях варто бути активними, комунікабельними, творчими, не боятися запитувати, не соромитися незнання.

7. СТРУКТУРА КУРСУ
7.1 СТРУКТУРА КУРСУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
32	Блок 1. Антична література	Лекції / 8 год. Семінарські заняття / 6 год. Самостійна робота / 18 год.	Блок 1	відповідно до планів занять	50 б.	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
26	Блок 2. Література доби Середньовіччя	Лекції / 4 год. Семінарські заняття / 6 год. Самостійна робота / 16 год.	Блок 2-3	відповідно до планів занять	50 б.	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
32	Блок 3. Література доби Відродження	Лекції / 6 год. Семінарські заняття / 6 год. Самостійна робота / 20 год.	Блок 2-3	відповідно до планів занять		впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
20	Блок 4. Літературний процес XVII ст.	Лекції / 4 год. Семінарські заняття /	Блок 4-5	відповідно до планів занять	50 б.	впродовж третього

		6 год. Самостійна робота / 10 год.				навчального семестру (перший періодичний контроль)
40	Блок 5. Література доби Просвітництва	Лекції / 12 год. Семінарські заняття / 8 год. Самостійна робота / 20 год.	Блок 4-5	відповідно до планів занять	50 б.	впродовж третього навчального семестру (другий періодичний контроль)
66	Блок 6. Основні напрями розвитку літератури XIX ст.	Лекції / 10 год. Семінарські заняття / 12 год. Самостійна робота / 34 год.	Блок 6-8	відповідно до планів занять	50 б.	впродовж четвертого навчального семестру (перший періодичний контроль)
26	Блок 7. Розвиток літератури Європи та США I пол. XX ст.	Лекції / 14 год. Семінарські заняття / 12 год. Самостійна робота / 10 год.	Блок 6-8	відповідно до планів занять	50 б.	впродовж четвертого навчального семестру (другий періодичний контроль)
58	Блок 8. Література II пол. XX – поч. XXI ст.	Лекції / 12 год. Семінарські заняття / 16 год.	Блок 6-8	відповідно до планів занять		

		Самостійна робота / 30 год.				
--	--	--------------------------------	--	--	--	--

7.2 СХЕМА КУРСУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Блок 1. Антична література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вступ. Основні риси античної літератури 2. Антична міфологія 3. Античний епос 4. Антична лірика
Блок 2. Література доби Середньовіччя	<ol style="list-style-type: none"> 1. Античні передумови середньовічної культури. Вступ 2. Героїчний епос доби розвинутого феодалізму
Блок 3. Література доби Відродження	<ol style="list-style-type: none"> 1. Відродження в Італії. Творчість Ф. Петрарки 2. Відродження в Англії: Творчість В.Шекспіра 3. Відродження в Іспанії: Творчість Лопе де Вега
Блок 4. Літературний процес XVII ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика літературного процесу XVII ст. Класицизм 2. Бароко та його різновиди
Блок 5. Література доби Просвітництва	<ol style="list-style-type: none"> 1. Література XVIII ст. та ідейний рух Просвітництва 2. Англійське Просвітництво. Творчість Г. Філдінга 3. Література Франції XVIII ст. Творчість Вольтера 4. Література епохи Просвітництва. Творчість Г.Е. Лессінга 5. Література сентименталізму. Творчість Л. Стерна 6. Література італійського Просвітництва. Творчість К. Гоцці та К. Гольдоні
Блок 6. Основні напрями розвитку літератури XIX ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вступ. Література романтизму 2. Німецький романтизм. Творчість Г. Гейне 3. Формування жанру історичного роману в європейській літературі. Творчість В. Скотта та В. Гюго 4. Критичний реалізм і його художня специфіка. Творчість В. Теккерея 5. Сатиричний зміст творів Льюїса Керолла
Блок 7. Розвиток літератури Європи та США I пол. XX ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Межа XIX-XX ст.: основні тенденції та напрямки розвитку літератури 2. Розвиток поезії межі XIX-XX ст. 3. Новаторство драматургії початку XX ст. Творчість Г. Ібсена та Б. Шоу 4. Література «втраченого покоління» 5. Зображення «джазової доби» в літературі США початку XX ст. Творчість Ф.С. Фіцджеральда

Блок 8. Література II пол. XX – поч. XXI ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Екзистенціалізм у французькій літературі 2. Література постмодернізму 3. Роман-антиутопія XX ст. 4. Особливості східної версії постмодернізму. Творчість М. Павича 5. Масова література як явище II пол. XX ст. 6. Японська література XX ст.
---	---

7.3 Схема курсу (практичні заняття)

Тема практичного заняття	Зміст практичного заняття
Блок 1. Антична література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Антична міфологія 2. Античний епос 3. Антична лірика
Блок 2. Література доби Середньовіччя	<ol style="list-style-type: none"> 1. Героїчний епос доби розвинутого феодалізму 2. Рицарська література 3. Міська література
Блок 3. Література доби Відродження	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дж. Боккаччо. «Декамерон» 2. М. де Сервантес. «Дон Кіхот» 3. В. Шекспір. «Гамлет»
Блок 4. Літературний процес XVII ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. П. Корнель як основоположник класицистичної трагедії 2. Творчість Дж. Мільтона 3. Творчість Мольєра як найвище досягнення французької літератури XVII ст.
Блок 5. Література доби Просвітництва	<ol style="list-style-type: none"> 1. Творчість Д. Дефо 2. Творчість Дж. Свіфта 3. Творчість Д. Дідро 4. Особливості творчості Й.В. Гете

Блок 6. Основні напрями розвитку літератури XIX ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Англійський романтизм. Поема Дж.Г. Байрона «Паломництво Чайльд-Гарольда» як новий тип поеми 2. Творчість О. Пушкіна та М. Лермонтова 3. Зародження детективного жанру. Творчість Е. По та А. Конан-Дойля 4. Поєднання романтичної та реалістичної естетики в романах Дж. Остін 5. Французький реалізм. Творчість О. де Бальзака
Блок 7. Розвиток літератури Європи та США I пол. XX ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гуманістичний зміст твору А. де Сент-Екзюпері «Маленький принц» 2. Розвиток поезії межі XIX-XX ст. Поезія «срібного століття» 3. Новаторство драматургії початку XX ст. Творчість Г. Ібсена та Б. Шоу 4. Концепція світу й особистості у творчості Ф. Кафки 5. Література «втраченого покоління»
Блок 8. Література II пол. XX – поч. XXI ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Література Латинської Америки 2. Екзистенціалізм у французькій літературі. Творчість А. Камю 3. Осмислення трагедії Другої світової війни в німецькомовній літературі. Творчість Г. Белля 4. Роман-антиутопія XX ст. Творчість Дж. Орвелла 5. Постмодерністський характер роману «Запахи» 6. П. Коельо і Р. Бах – письменники на межі 7. елітарної та масової свідомості

7.4 Схема курсу (теми для самостійного опрацювання)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Блок 1. Антична література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Античний епос 2. Антична лірика 3. Антична проза
Блок 2. Література доби Середньовіччя	<ol style="list-style-type: none"> 1. Література латинською мовою 2. «Низова» література Пізнього Середньовіччя
Блок 3. Література доби Відродження	Слов'янські літератури епохи Відродження

Блок 4. Літературний процес XVII ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості творчості Ж. Расіна 2. Творчість Ж. де Лафонтена 3. Творчість Дж. Донна 4. Творчість Г. Гріммельсгаузена
Блок 5. Література доби Просвітництва	<ol style="list-style-type: none"> 1. Творчість Т. Смоллета 2. Своєрідність творчості Ш. Монтеск'є 3. Творчість П. Бомарше 4. Творчість Ж. Руссо 5. Рух "бурі й натиску" та його вплив на розвиток німецької літератури 6. Творчість Ф. Шіллера 7. Література сентименталізму. Творчість Л. Стерна 8. Творчість Л. Стерна
Блок 6. Основні напрями розвитку літератури XIX ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Американський романтизм. Творчість Г. Лонгфелло як синтез національної і європейської культур 2. Творчість Ч. Діккенса як представника англійського реалізму 3. Творчість М. Гоголя 4. Творчість В. Вітмена
Блок 7. Розвиток літератури Європи та США I пол. XX ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток поезії межі XIX-XX ст. Поезія французького символізму
Блок 8. Література II пол. XX – поч. XXI ст.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Осмислення трагедії Другої світової війни в німецькомовній літературі 2. Людина і цивілізація у романі В. Голдінга «Володар мух»

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Загальна система оцінювання курсу	<p>За семестр з курсу дисципліни проводяться два періодичні контролі (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються</p>
--	--

	<p>як середньозважена оцінок ($X_{\text{ср}}$) за діяльність студента на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{\text{ср}}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $\text{ПК} = (X_{\text{ср}}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності студента на всіх заняттях $X_{\text{ср}} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $\text{ПК} = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $\text{КТ} = \text{ПК} + \text{ПКР} = 16 + 30 = 46$ (балів).</p> <p>Студент має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.</p> <p>Підсумковим контролем курсу є екзамен, який здобувачі освіти складають наприкінці четвертого семестру після вивчення всіх восьми змістових блоків. На його складання надається 100 балів за виконання тестів та відповідей на питання, які вимагають розгорнутої відповіді (або задач чи завдань іншого виду). Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені (максимально 100 б.), і підсумкових оцінок (ПО) всіх трьох семестрів (разом максимально 300 б.) та ділиться на чотири. $\text{ЗР} = (\text{ПО} + \text{ПО} + \text{ПО} + \text{Е}) / 4$</p>
Практичні заняття	<p>«5» – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – студент в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив</p>

	окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів (за три семестри: (ПО + ПО + ПО) / 3), має право не складати екзамен з цієї дисципліни. Студент зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану на 60%) є підставою для недопущення студента до підсумкового контролю.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

БЛОК1

Основна

1. Античная культура. Литература, театр, искусство, философия, наука : словарь-справочник / сост. и общ. ред. В.Н. Ярхо. М. : Лабиринт, 2002. 481 с.
2. Бахмутский В.Я. Время первых. Лекции по истории античной литературы. М. : ВГИК, 2013. 224 с.
3. Буйвол О.В. Антична література: текст лекцій. Х. : НТУ «ХПІ», 2013. 120 с.
4. Гальчук О. Антична література : навчальний посібник для студентів заочної форми навчання. К. : Видавництво Київського

славистичного університету, 2008. 210 с.

5. Жаринов Е. От Гомера до Данте : лекции о зарубежной литературе. М. : АСТ, 2016. 448 с.
6. Забудская Я.Л. История античной литературы : краткий курс лекций для студентов гуманитарных специальностей. М. : ЛЕНАНД, 2018. 160 с.
7. Зарубіжні письменники : енциклопедичний довідник. У 2 т. / за ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005.
8. Пашенко В.І, Пашенко Н.І. Антична література : підручник для студентів вищих навчальних закладів. К. : Либідь, 2001. 718 с.
9. Підлісна Г.Н. Антична література : навч. посібник. К. : Вища школа, 1992. 255 с.
10. Шалагінов Б. Зарубіжна література: від античності до початку XIX сторіччя : історико-естетичний нарис. 3-тє вид., випр. К. : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2013. 368 с.

Допоміжна

1. Антична література. Греція. Рим : хрестоматія / упор.: Михед Т.В., Якубіна Ю.В. К. : Центр навчальної літератури, 2006. 952 с.
2. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці : Золоті литаври, 2001. 636 с.
3. Литературная энциклопедия терминов и понятий / главн. ред. и сост. А.Н. Николюкин. М. : Интелвак, 2003. 1600 стб.
4. Літературознавча енциклопедія: У 2-х т. / автор-укладач Ковалів Ю.І. К. : Академія, 2007.
5. Лютий Т.В. Корабель шаленців. Нариси з культури несамовитості, глупоти і безрозсудства : есеї. Львів : Видавництво Старого Лева, 2017. 224 с.
6. Мир античных мифов / ред.: Каширина Т., Евсеева Т., Лесняк О. М. : Аванта+, Аст, 2009. 348 с.
7. Сапронов П.А. Культурология : курс лекций по теории и истории культуры. 2-е изд., доп. СПб. : Лениздат; Союз, 2001. 560 с.
8. Стабрила С. Міфологія для дорослих: боги, герої, люди / пер. з пол. Д. Андрухів. К. : Юніверс, 2000. 544 с.
9. Хаткина Н.В. Мировая литература от античности до Ренессанса. М. : ООО ТД «Издательство Мир книги», 2008. 192 с.
10. Элиаде М. Аспекты мифа / пер. с фр. В.П. Большакова. 4-е изд. М. : Академический Проект, 2010. 251 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://norroen.info/> – Norrœn Dýrð.
2. <http://simposium.ru/ru/node/9840> – Симпосий Συμπόσιον: сайт об античной литературе, античной истории и людях античности.
3. <https://celt.ucc.ie/publishd.html> – List of Published Texts at CELT.
4. <https://quod.lib.umich.edu/c/cme/index.html> – Corpus of Middle English Prose and Verse.
5. http://beluga-vodka.ru/slavjnskie_literatury_ypohi_vozrozhdenij.html – Славянские литературы эпохи Возрождения.
6. <http://norroen.info/> – Norrœn Dýrð.
7. <http://simposium.ru/ru/node/9840> – Симпосий Συμπόσιον: сайт об античной литературе, античной истории и людях античности.

БЛОК 2-3

Основна

1. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох. К. : Факт, 2007. 270 с.
2. Гаспаров М.Л. Поэзия вагантов. *Поэзия вагантов*. М. : Наука, 1975. С. 412–514.
3. Гуревич А.Я. Категории средневековой культуры. М. : Искусство, 1972. 318 с.
4. Давиденко Г., Акуленко В. Історія зарубіжної літератури Середніх віків та доби Відродження : навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2007. – 247 с.
5. Жиленков А.И. Средние века и эпоха Возрождения в истории зарубежной литературы : учебное пособие. 2-е изд., доп. Белгород : ИД «Белгород», 2013. 124 с.
6. История западно-европейской литературы. Средние века и Возрождение / Алексеев М.П. и др. 5-е изд., испр. и доп. М. : Высшая школа, 2000. 462 с.
7. Левестам Г.М. Исторический очерк древнескандинавской поэзии скальдов. 2-е изд. М. : Книга по Требованию, 2016. 152 с.
8. Михайлов А.Д. Старофранцузская городская повесть фаблио и вопросы специфики средневековой пародии и сатиры. М. : Наука, 1986. 349 с.
9. Пинский Л. Магистральный сюжет. М. : Советский писатель, 1989. 412 с.
10. Сапронов П.А. Культурология : курс лекций по теории и истории культуры. 2-е изд., доп. СПб. : Лениздат; Союз, 2001. 560 с.
11. Хаткина Н.В. Мировая литература от античности до Ренессанса. М. : ООО ТД «Издательство Мир книги», 2008. 192 с.
12. Хлодовский Р.И. Декамерон. Поэтика и стиль. М. : Наука, 1982. 350 с.
13. Шалагінов Б. Зарубіжна література: від античності до початку ХІХ сторіччя : історико-естетичний нарис. 3-тє вид., випр. К. : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2013. 368 с.
14. Шаповалова М.С., Рубанова Г.Л., Моторний В.А. Історія зарубіжної літератури. Львів : Світ, 1993. 312 с.
15. Шепелевич Л.Ю. «Дон Кихот» Сервантеса: опыт литературной монографии. М. : Ленанд, 2015. 192 с.

допоміжна

1. Ауэрбах Э. Мир во рту Пантагрюэля. *Мимесис. Изображение действительности в западноевропейской литературе*. М. : Университетская книга, 2000. С. 265–285.
2. Бахтин М.М. Творчество Франсуа Рабле и народная культура средневековья и Ренессанса. М. : Художественная литература, 1990. 543 с.
3. Борецький М. Література Ренесансу. *Тема*. 2002. №3. С. 2–72.
4. Ваганты. Колесо Фортуны. М. : ТОО «Летопись», 1998. 506 с.
5. Даркевич В.П. Народная культура Средневековья: светская праздничная жизнь в искусстве IX–XVI вв. М. : Наука, 1988. 344 с.
6. Зюмтор П. Опыт построения средневековой поэтики. СПб. : Алетейя, 2002. С. 409–411.
7. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці : Золоті литаври, 2001. 636 с.
8. Литературная энциклопедия терминов и понятий / главн. ред. и сост. А.Н. Николюкин. М. : Интелвак, 2003. 1600 стб.
9. Літературознавча енциклопедія: У 2-х т. / автор-укладач Ковалів Ю.І. К. : Академія, 2007.

10. Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р. Гром'яка, Ю.Коваліва, В.Теремка. К. : ВЦ «Академія», 1997. 750 с.
11. Луков В.А. Французский героический эпос. «Песнь о Роланде». *Практические занятия по зарубежной литературе* / Н.П. Михальская. М. : Просвещение, 1981. С. 58–66.
12. Мелетинский Е.М. Средневековый роман. М. : Наука, 1983. С.39–90.
13. Методичні рекомендації, матеріали та завдання для семінарських занять і самостійної роботи студентів до курсу «Історія зарубіжної літератури. Середні віки та Відродження» / уклад.: Н.В. Зайдлер. Мелітополь, 2008. 52 с.
14. Ортега-и-Гассет Х. Размышления о «Дон Кихоте». [Б. м.] : Grundrisse, 2016. 196 с.
15. Пискунова С.И. «Дон Кихот» Сервантеса и жанры испанской прозы XVI–XVII веков. М. : МГУ, 1998. 314 с.
16. Сидоренко О. «Низова» література як джерело реконструкції світогляду Пізнього Середньовіччя та Відродження. *Філологічні семінари*. 2011. Вип. 14. С. 75–84.
17. Смирнов А.А. Джованни Боккаччо. *Джованни Боккаччо. Фьяметта. Фьезоланские нимфы*. М. : Наука, 1968. 324 с.
18. Смирнов А.А. Кто был автором «Песни о Роланде»? *Смирнов А.А. Из истории западноевропейской литературы*. М. : АН СССР, 1965. С. 67–76.
19. Чижевський Д. Література «національного відродження». *Дмитро Чижевський. Історія української літератури (від початків до доби реалізму)*. Нью-Йорк : Українська Вільна Академія Наук у США, 1956. С. 321–324.
20. Шведов Ю.Ф. Эволюция шекспировской трагедии. М. : Искусство, 1975. 464 с.

Інформаційні ресурси в інтернеті

1. <http://tvgikt.wixsite.com/liter10-11/voztroghd> – Література епохи Возрождения.
2. <http://www.renclassic.ru/> – Епоха Возрождения.
3. <http://xlegio.ru/sources/> – Библиотека источников — XLegio 2.0 | Военно-исторический портал античности и Средних веков.
4. https://bigenc.ru/world_history/text/3625301 – Славянское Возрождение.
5. <https://celt.ucc.ie/publishd.html> – List of Published Texts at CELT.
6. <https://quod.lib.umich.edu/c/cme/index.html> – Corpus of Middle English Prose and Verse.

БЛОК 4-5

Основна

1. Давиденко Г.Й., Величко М.О. Історія зарубіжної літератури XVII-XVIII ст. : [навч. посібник]. К. : Центр навч. літератури, 2007.
2. История зарубежной литературы XVIII века : [учеб. для филол. спец. вузов] / [Л.В. Сидорченко, Е.М. Апенко, А.В. Белобратов и др. ; под. ред. Л.В. Сидорченко]. 2-е изд., испр. и доп. М. : Высшая школа ; Академия, 1999.
3. История зарубежной литературы XVIII века / С.Д. Артамонов, З.Т. Гражданская. М., 1965.
4. Наливайко Д.С. Искусство: направления, течения, стили. К., 1981.
5. Ніколенко О.М. Бароко, класицизм, просвітництво. Література XVII-XVIII століть. К., 2003.

6. Шалагінов Б.Б. Зарубіжна література від античності до початку XIX ст. К. : Академія, 2004.
7. Шарова Т.М., Землянська А.В., Шаров С.В. Історія зарубіжної літератури XVII–XVIII ст. : [електронний підручник]. Мелітополь, 2010.
8. Шарова Т.М., Землянська А.В. Історія зарубіжної літератури XVII–XVIII ст.: [навчальний посібник]. Х. : Майдан, 2011.

Допоміжна

1. Аникин Г.В., Михальская Н.П. История английской литературы. М., 1985.
2. Білецький В. Соціально-філософські погляди Джонатана Свіфта (на прикладі «Казки бочки»). *Схід*. 2014. №3 (129). С. 78–80.
3. Білик Н.Д. Замість світу рицарів, принцес і чудовиськ – реальне життя: До вивчення роману Г. Філдінга «Історія Тома Джонса, знайди». *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 1999. №7. С. 39–42.
4. Борецький М.І. Класицизм і його різновиди. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 1998. №12. С. 46–47.
5. Даніель Дефо. Шкільна бібліотека. 2002. №1. С. 74–77.
6. Генрі Філдінг «Історія Тома Джонса, знайди». *Тема*. 2001. №3. С. 6–35.
7. Експрес-інформація до вивчення теми «Балада у світовій літературі» (Ф. Шіллер «Рукавичка»). *Зарубіжна література в школах України*. 2007. №9. С. 35–40.
8. Елистратова А.А. Английский роман эпохи Просвещения. М., 1986.
9. Євшан М. Критика. Літературознавство. Естетика / упоряд., передм. та прим. Н. Шумило. К., 1998.
10. Дзюба І. Шевченко і Шіллер: візія ідеального стану суспільства. *Вікно в світ*. 1999. №2. С.186–195.
11. З небес крізь землю в пекло: [Добірка статей про трагедію Гете «Фауст»]. *Зарубіжна література*. 2004. №46. С. 2–14.
12. Катеринчук О.М. «Робінзон Крузо» як сюжетна модель світової робінзонади. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2004. №10. С. 15–16.
13. Катюха О. Гуллівер полемізує з Робінзоном: (Контраверсії на сторінках книги четвертої «Мандрів...»). *Зарубіжна література*. 1999. 21(133), черв. С. 6.
14. Кафанова О.Б. Об исторической жизни басни: Зарождение и развитие жанра в лит. народов мира. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 1996. №6. С. 25–29.
15. Лімборський І.В. Сміх, що робить людей серйозними: Класицизм 17 ст. і комедія Мольєра «Міщанин-шляхтич». *Зарубіжна література в навчальних закладах*. 1996. №3. С. 11–15.
16. Логвин Г.П. Розбиті серця: Фердинанд і Луїза: Драма Ф. Шіллера «Підступність і кохання». 9 кл. *Зарубіжна література в навчальних закладах*. 1999. №11. С. 43–47
17. Людина в баладах Ф. Шіллера та Й. Гете. *Зарубіжна література*. 2005. №11. С. 56–62.
18. Марков Д. Примеряя трагическую маску Федры: культурологический анализ знаменитых текстов. URL : <http://www.iip.ru/razd/pr.php? failp=12000601448>.
19. Маслюк О. Фауст як матриця людини невпинного пошуку: Урок-осмислення образу головного героя однойменної трагедії Й.В. Гете. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2008. №3. С. 47–50.
20. Матвіїшин В. Бомарше та його весела трилогія про Фігаро // Бомарше П.О.К. де. Севільський циркульник : [комедії] / [пер. з фр.]. Х. : Фоліо, 2008. С. 3–18. URL : http://shron.chtyvo.org.ua/Bomarshe_Pier-Ogiusten_Karon_de/Sevilskyi_tsyurulnyk_zbirka.pdf.

21. Морозов О. Простак, який, сміючись, говорив правду... [Про твір нім. письменника Гріммельсгаузена «Сімплісіссимус»]. *Всесвіт*. 1963. №9. С. 129–132.
22. Обломиевский Д.Д. Французский классицизм. М., 1988.
23. Орел В.Я. «Комашине життя» ліліпутів: Джонатан Свіфт «Мандри Гуллівера». *Зарубіжна література в навчальних закладах*. 2001. №12. С. 20–22.
24. Просвітницький рух у Франції / за ред. Грінченка О.Ю., Кумки І.А., Швець Т.І. К. : Просвіта, 1996. 423 с.
25. Ремизов Б.Б. Итальянская литература XVIII века. Л., 1989.
26. «Робінзон Крузо» Дефо у світлі біблійної тематики. *Слово і час*. 1997. №5–6. С. 53–55.
27. Соколянський М.Г. Западноевропейский роман эпохи Просвещения. К., 1983.
28. Стороженко Л.М. Театр Мольєра: «Традиції і новаторство»: 2 уроки за комедією. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2002. №12. С. 44–48.
29. Тацій Т.П. Трактатування образу Дон Жуана в історичній легенді та французькій («Дон Жуан, або Кам'яний гість» Мольєра), англійській («Дон Жуан» Дж. Байрон) і українській літературах («Кам'яний господар» Лесі Українки). *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2003. №5. С. 45–48.
30. Тураев С.В. Гердер и движение «Бури и натиска». *История всемирной литературы* : в 9 т. Т. 5. М., 1988. С. 213–222.
31. Усі зарубіжні письменники / упоряд. О.Д. Міхільов та ін. Х., 2006.
32. Хрестоматия по зарубежной литературе XVIII века : в 2 т. / [сост. Б.И.Пурищев и др.]. М., 1982.
33. Шалагінов Б.Б. Жан-Батіст Мольєр. *Всесвітня література та культура в навчальних закладах України*. 2004. №2. С. 31–34.
34. Шалагінов Б.Б. Література «просвітницького раціоналізму» в Англії. *Зарубіжна література*. 2005. №11. С. 22–26.
35. Шалагінов Б. Німецька література Х-ХVIII сторіч: Ф. Шіллер. *Вікно в світ*. 1999. №1(4). С. 74–89.
36. Шалагінов Б.Б. Творчість письменників Бароко. *Зарубіжна література в навчальних закладах*. 2004. №1. С. 12–16
37. Шалагінов Б.Б. Трагедія Гете «Фауст». *Зарубіжна література в навчальних закладах*. 2004. №12. С. 2–5.
38. Шахова К.О. Вічно жива спадщина: Літ. портр. Ф. Шіллера. К. : Веселка, 2004. 15 с
39. Штейн А.А. Литература испанского барокко. М., 1983.
40. Ялтанець Т.Л. Сатира англійського Просвітництва: Урок за романом Дж. Свіфта «Мандри Гуллівера». *Всесвітня література та культура в навчальних закладах України*. 2003. №11. С. 27–28
41. Embers of mone, або Емблематизм у поезії Джона Донна. *Зарубіжна література в школах України*. 2008. №7–8. С. 44–47.

Інформаційні ресурси

1. www.nbuv.gov.ua – Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.
2. <http://magazines.russ.ru/inostran/> – сайт журналу «Иностранная литература».
3. <http://www.ukrlit.vn.ua/zaruba/author/index.html> – інформація про зарубіжних письменників, чия творчість вивчається у школі.

БЛОК 6-8

Основна

1. Давиденко Г.Й., Чайка О.М. Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX століття: навч. посібник [для студ вищ. навч. закл.]. 2-ге вид. К. : Центр учбової літератури, 2009. 400 с.
2. Давиденко Г.Й. Історія зарубіжної літератури XX століття : [навч. посібник] / Г.Й. Давиденко, Г.М. Стрельчук, Н.І. Гречаник. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 504 с.
3. Давиденко Г.Й., Чайка О.М., Гречаник Н.І., Кушнерьова М.О. Історія новітньої зарубіжної літератури : [навч. посібник]. 2-ге вид. К. : Центр учбової літератури, 2008. 274 с.
4. Денисова Т.Н. Історія американської літератури XX ст. К., 2002.
5. Зарубіжна література XX ст. / за ред. О.М. Ніколенко, Н.В. Хоменко, Т.М. Конєвої. К. : Вища школа, 1998. 369 с.
6. Землянська А.В., Іващук О.А. Історія зарубіжної літератури XX – поч. XXI ст. : [електронний підручник]. Мелітополь, 2011.
7. Землянська А.В., Огульчанська О.А. Історія зарубіжної літератури II половини XX – початку XXI ст. : [навч. посібник]. Мелітополь, 2015. 160 с.
8. Злобин Т.П. По ту сторону мечты: Страницы американской литературы XX века. М., 1985.
9. История зарубежной литературы XX в. 1871–1917 / под ред. В.Н. Богословского, З.Г. Гражданской. М. : Просвещение, 1989.
10. История зарубежной литературы XX в. 1917–1945 / под ред. В.Н. Богословского, З.Г. Гражданской. М. : Просвещение, 1990.
11. Моклиця М. Модернізм у творчості письменників XX ст. Луцьк : Вежа, 1999.

Допоміжна

12. Б. Брехт “Матінка Кураж та її діти” : [добірка статей]. *Зарубіжна література*. 2007. Ч. 3. С. 1–13.
13. Бабенко К.П. До технології інтегрованого аналізу роману Г. Гессе “Гра в бісер”. *Зарубіжна література в навчальних закладах*. 2004. №6. С. 25–28.
14. Вент О., Пастухова А. У пошуках Пірамід. Урок за романом Пауло Коельо «Алхімік». *Зарубіжна література в школах України*. 2018. №11. С. 14–20.
15. Волощук Є.В. Г. Аполлінер і розвиток французької та європейської авангардистської поезії. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2003. №10. С. 41–47.
16. Волощук Є.В. На перетині гуманістичної та модерністської традицій: духовні джерела творчості Томаса Манна. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах*. 2002. №12. С. 52–53.
17. Гладышев В.В. Изучение пьесы Б. Брехта “Мамаша Кураж и ее дети” в контексте эстетики эпического театра. *Зарубіжна література в школах України*. 2007. №6. С. 12–15.
18. Гмитрук Н. “Втрачена генерація” – хіба це проблема тільки Ремарка і Хемінгуея? *Зарубіжна література*. 2001. Ч. 43. С. 1.
19. Денисова Т. Ф.С. Фіцджеральд і американський міф. *Денисова Т. Роман і романісти США XX століття*. К. : Дніпро, 1990. С. 87–99.
20. Дітькова С. Приречені на самотність. До вивчення роману Ф.С. Фіцджеральда “Великий Гетсбі”. *Всесвітня література і культура*, 2005. №9. С. 13–18.
21. Експресіонізм : [збірник наукових праць] / упоряд. Т. Гаврилів. Івано-Франківськ, 2004.

22. Землянська А.В., Землянський А.М. Діалектика душі й тіла в жіночих образах постмодерністського роману (на матеріалі творів М. Кундери «Нестерпна легкість буття» та Н. Зборовської «Українська Реконкіста»). *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства*: зб. наук. праць. Вип. 23 / відп. ред. І.В. Сабадош. Ужгород, 2018. С. 136–139
23. Іващук О.А. Тематичні константи прози Івана Франка й Еміля Золя. *Літературний твір як структурний елемент художньо-філософської концепції світу*: монографія / за ред. О.В. Даниліної. Мелітополь : ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2011. С. 7–22
24. Караменов Н. Птицы поют пальцами: французские модернисты конца XIX – начала XX в. *Всесвітня література та культура в навчальних закладах України*. 2003. №10. С. 53–54; №11. С. 48–54.
25. Матюшкіна Т.П. Еміль Золя та його “новий роман”. *Зарубіжна література*. 2007. №4. С. 23–27.
26. Мустафіна В. Якщо ти людина... (Урок-роздум про роман Е. Хемінгуея “Прощавай, зброе!”). *Зарубіжна література*. 1998. №6 (70). С. 7.
27. Назарець В.М., Васильєв Є.М., Пелех Ю.В. “Візитна картка” М. Метерлінка. *Всесвітня література та культура в середніх навчальних закладах України*. 2006. №1. С. 25–27.
28. Назарець В.М., Васильєв Є.М. Художні світи Аполлінера та Рільке: до вивчення творчості поетів. *Всесвітня література та культура*. 2002. №10. С. 47–51.
29. Константинова М., Ларіонова Н. Новаторство драматургії Бертольда Брехта. Інтегрований урок. *Зарубіжна література в школах України*. 2019. №7-8. С. 52–56
30. Называть вещи своими именами: Программные выступления мастеров западно-европейской литературы XX века. М. : Прогресс, 1986.
31. Несторова Л. Сумна радість поезії Ф.Г. Лорки. *Зарубіжна література*. 2006. №1. С. 6–9.
32. Осипович І. Пошук нових засад і форм у західній поезії XX століття. Творчість Ф.Г. Лорки. Своєрідність художньо-поетичного світу. *Зарубіжна література*. 2005. №2. С. 42–44.
33. Сиваченко Г. “Батько” модернізму Марсель Пруст. *Зарубіжна література*. 1999. Ч.7.
34. Слободська А.М. “Ми тікаємо від самих себе...”: До вивчення романів Ремарка “На Західному фронті без змін” та Хемінгуея “Прощавай, зброе!”. *Зарубіжна література в навчальних закладах*. 1999. №12. С. 42–48.
35. Соловцова І. Ібсен – реформатор європейської драми. *Зарубіжна література*. 2002. Ч. 17. С. 19–21.
36. Теорія літератури : [підручник] / за наук. ред. О. Галича. 2-ге вид. К. : Либідь, 2005. 488 с.
37. Фінчук Г.В. Революціонер в літературі: Е. Золя як фундатор західноєвропейського натуралізму. *Зарубіжна література в школах України*. 2007. №2. С. 51–54.
38. Хом’як Т. Виразник настроїв “втраченого покоління”. *Зарубіжна література в навчальних закладах*. 1997. №1. С. 34–42.
39. Хом’як Т.В. Світові війни очима Е.-М. Ремарка. *Всесвітня література і культура*. 2005. №6. С. 29–31
40. Шахова К. Музична стихія в Томаса Манна. *Зарубіжна література*. 2003. №36. С. 17–21.
41. Шахова К. Революція світової поезії. *Зарубіжна література*. 1998. №17. С. 1–7.
42. Затонський Д. В. Роман П.Зюскінда "Запахи" у дзеркалі літературознавства. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2002. №5-6. С. 71–74.
43. Євченко Н. В. Інтертекстуальність як засіб організації тексту у постмодерністському романі П. Зюскінда "Парфуми: Історія одного вбивці". *Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. І. Франка*. 2011. № 55. С. 177-182.
44. Генріх Белль: Матеріали до вивчення творчості. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 1998. №5. С.12-13

45. Бульвінська О.І. "Ти бачиш, хід віків - то наче притча..." : жанр філософської притчі в творчості Річарда Баха і Пауло Коельо. Зарубіжна література в навчальних закладах. 2004. №2. С. 7–10.
46. Волкова Ю., Некіга Л. Досконалості немає меж : два уроки за повістю-притчею Річарда Баха "Чайка Джонатан Лівінгстон". Зарубіжна література в школах України. 2016. №5. С. 49–53.
47. Дітькова С.Ю. Приречення на самотність .До вивчення роману Гарсія Маркеса "Сто років самотності". Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. 2005. №9. С. 13-18.
48. Пулина Г.А."Магический реализм" в рассказе Гарсиа Маркеса "Старик с крыльями" : До вивчення роману Гарсія Маркеса "Сто років самотності". Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. 2005. №9. С. 19–23.
49. Кирилюк О.А. У колі міфічного часу : урок-лекція по роману Г. Маркеса "Сто років самотності", в основі якого структурно-художній підхід до аналізу літературного твору. Відродження. 1994. №8. С. 27.
50. Денисова Т.Н. Нонконформізм середини віку. Людина у достіндустріальному суспільстві. Вікно в світ. Література США. 1999. №5. С. 38–48.
51. Історія зарубіжної літератури другої половини ХХ століття : навч.-метод. посіб., видання друге, перероблене і доповнене / Авт.-упор. Г. Є. Шовкопляс. К.: Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2013. [Розділ 4. Літераура нонконформізму] http://elibrary.kubg.edu.ua/7434/1/G_Shovkopliash_NPIZL_2012_GL.pdf.
52. Сутула О. Вільний той, хто може не брехати : урок за творчістю Альбера Камю : методика, пошук, досвід. Всесвітня література в школах України. 2019. №9. С. 18-22.
53. Матвієнко І. Проблема людської природи та екзистенції у філософській системі Ж.–П. Сартра. Гілея: науковий вісник. 2015. Вип. 100. С. 128-130. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2015_100_35
54. Abby Ph. This was the Washington Post's review of Gabriel Garcia Marquez's novel 'One Hundred Years of Solitude' in 1970. URL : <https://www.washingtonpost.com/news/post-nation/wp/2014/04/17/this-was-the-washington-posts-review-of-gabriel-garcia-marquezs-novel-one-hundred-years-of-solitude-in-1970/>.
55. Crawley A. Contemporary Writers' Criticisms of Charles Dickens. URL : <https://literature-classics.knoji.com/contemporary-writers-criticisms-of-charles-dickens/>
56. Diniejko A. Charles Dickens as Social Commentator and Critic. URL : <http://www.victorianweb.org/authors/dickens/diniejko.html/>
57. Drummond C. Lord Byron, 19th-century bad boy. URL : <https://www.bl.uk/romantics-and-victorians/articles/lord-byron-19thcentury-bad-boy>
58. Irvine M. Postmodernity vs. the Postmodern vs. Postmodernism: Approaches to Po-Mo. URL : <http://faculty.georgetown.edu/irvinem/theory/pomo.html>.
59. Maitzen R. The Morality of Vanity Fair: It's All About You. URL : <http://www.openlettersmonthly.com/the-morality-of-vanity-fair-it%E2%80%99s-all-about-you/>.
60. Postmodernism. URL : <http://www.lists.colorado.edu>
61. Raines M. William Makepeace Thackeray. URL : <http://www.oxfordbibliographies.com/view/document/obo-9780199799558/obo-9780199799558-0078.xml>
62. Rushdie S. Magic in Service of Truth Gabriel García Márquez's Work Was Rooted in the Real. URL : https://www.nytimes.com/2014/04/21/books/review/gabriel-garcia-marquezs-work-was-rooted-in-the-real.html?_r=0.
63. Somers J. Romanticism in Literature: Definition and Examples. URL : <https://www.thoughtco.com/romanticism-definition-4777449>

64. Smith N. Overview of Romanticism in Literature. URL : <https://www.articlemyriad.com/overview-romanticism-literature>.
65. Vulliamy Ad. Albert Camus' The Plague: a story for our, and all, times. URL : <https://www.theguardian.com/books/booksblog/2015/jan/05/albert-camus-the-plague-fascist-death-ed-vulliamy>.

14. Інформаційні ресурси

1. www.nbuv.gov.ua – Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.
2. <http://magazines.russ.ru/inostran/> – сайт журналу «Иностранная литература».
3. <http://www.ukrlit.vn.ua/zaruba/author/index.html> – інформація про зарубіжних письменників, чия творчість вивчається у школі.
4. <http://www.poetryclub.com.ua> – сайт «Клубу поезії», який містить бібліотеку класиків поезії всіх країн.
5. <http://www.vsesvit-journal.com> – сайт журналу «Всесвіт»
6. <http://www.chytomo.com/> – сайт «Читомо», що висвітлює видавничу сторону українського та світового книжкового процесу
7. <http://bukvoid.com.ua/> – сайт «Буквоїд» – український книжковий веб-портал про сучасну українську та зарубіжну літературу
8. <http://litakcent.com/> – сайт «Літакцент» – український книжковий веб-портал про сучасну українську та зарубіжну літературу